

Trích yếu luận án

- Tên tác giả : Nguyễn Lâm Trung
- Tên luận án : Phân tích đối chiếu mệnh đề phụ trong câu tiếng Pháp và tiếng Việt
- Ngành khoa học : Lý luận ngôn ngữ Mã số : 5.04.08
- Tên cơ sở đào tạo : Khoa Ngôn ngữ học
Trường Đại học KHXH&NV - ĐHQG Hà Nội

Mục đích và đối tượng nghiên cứu của luận án

Nghiên cứu mệnh đề phụ, phân tích đối chiếu chúng trong tiếng Việt và tiếng Pháp là một việc làm có ý nghĩa cả về phương diện lý luận lẫn ứng dụng thực tiễn.

Về lý luận : Nghiên cứu này góp phần làm sáng tỏ cấu trúc cú pháp câu trong tiếng Việt và tiếng Pháp và bản chất của quá trình tạo lập mệnh đề phụ trong hai ngôn ngữ. Nó cho phép kết luận về những tương đồng và khác biệt giữa hai ngôn ngữ trong khu vực này.

Về thực tiễn : Những kết quả của nghiên cứu góp phần soi sáng những nguyên nhân dẫn đến việc sử dụng sai các câu phức và các mệnh đề phụ trong hai ngôn ngữ, đồng thời cung cấp những công cụ cụ thể giúp những người Việt Nam học tiếng Pháp và các dịch giả có điều kiện thực hiện hiệu quả hơn công việc của mình.

Đối tượng nghiên cứu của luận án là mệnh đề phụ trong tiếng Việt và tiếng Pháp. Trong đó phạm vi nghiên cứu chủ yếu là việc đối chiếu các phương thức tạo dẫn và hệ thống các từ tạo dẫn mệnh đề phụ. Nguồn tư liệu đưa ra khảo sát lấy từ các văn bản viết, các tác phẩm văn học và trong lời nói hàng ngày trong hai ngôn ngữ.

Các phương pháp nghiên cứu

Để thực hiện các nhiệm vụ nghiên cứu đặt ra, chúng tôi đã phối hợp sử dụng các phương pháp khảo sát, nghiên cứu khác nhau. Đó là phương pháp

- Quan sát và mô tả ngữ liệu ngôn ngữ trong hai thứ tiếng.

- Phương pháp phân tích (việc phân tích được tiến hành trên các bình diện cấu trúc cú pháp - ngữ nghĩa và từ vựng - ngữ nghĩa).
- Phương pháp so sánh đối chiếu (đối chiếu hai chiều, nhưng chủ yếu vẫn là chiều từ tiếng Việt sang tiếng Pháp, qua đó nêu bật những nét tương đồng và nét khác biệt giữa hai ngôn ngữ).
- Dựa vào việc quan sát, mô tả, phân tích, so sánh và đối chiếu các loại mệnh đề phụ, chúng tôi sử dụng phương pháp khái quát hóa những kết quả thu được để làm cơ sở cho những kết luận của mình.

Ngoài ra, trong quá trình phân tích ngữ liệu, chúng tôi còn sử dụng phương pháp thống kê.

Các kết quả chính và kết luận

Luận án đã có những đóng góp căn bản vào việc xây dựng những quan niệm có liên quan đến sự công nhận và phân loại mệnh đề phụ trong tiếng Pháp và tiếng Việt.

Lần đầu tiên các đặc điểm đặc thù của các mệnh đề phụ trong tiếng Pháp và trong tiếng Việt được nghiên cứu một cách hệ thống và triệt để.

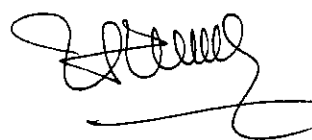
Lần đầu tiên phác thảo được một bảng đối chiếu cấu trúc mệnh đề phụ toàn diện trong hai ngôn ngữ, cả về mặt chức năng ngữ pháp và mặt cấu trúc cú pháp.

Lần đầu tiên đề xuất một hệ thống các giải pháp chuyển dịch các loại mệnh đề phụ trong hai thứ tiếng và các đề xuất có tính sư phạm phục vụ cho việc giảng dạy tiếng Pháp cho đối tượng là người Việt Nam và tiếng Việt cho người nước ngoài.

Người hướng dẫn luận án

Nghiên cứu sinh

Nguyễn Minh Thuận

Trưởng Khoa Ngoại ngữ và Nghiên cứu

PGS.TS. Phạm Lúa Xuân